

ДІЛО

Видавництво Спілки "Діло".

ВТОМЛЕНА УКРАЇНА.

Одна з причин теперішніх подій на Україні.

Львів 5. лютого 1918.

В статті „Не цікавлять си виборами“ розглядається кеївська „Народня Воля“ в 1. січня одно в характеристичних психологічних явищ життя українського селянства. Здається нам, що в уликах київської газети знаходимо одну з розгадок загадки тієї пасивності з якою українська мисливська більшевицький похід на Україну. Читайте в статті:

Колись всі, кому приходилося мати діло з нашими людьми, немало дивувалися тому, що серед нашого народу дуже розвинено громадське чуття. Відомий письменник Короленко розказує про те, як громадянин одного села на Волині був від одного перепороту карательною експедицією і як також всі до одного воювали під час катування, на виклики підлягали розпорядженню правительства, одновіддали: „як громада так і я“.

І дійсно: гасло — „всі за одного і один за всіх“ — в давніх часів було гаслом широких мас нашої людності. Але силою царського деспотизму ся, виникнувши віковою боротьбою прекрасна громадська струнка, занімала цілком. Повзувавши від політичних прав, підністивши морально і економічно наш народ, згубив свою стару лицарську вдачу і перевернувся в заляканіх вайшових в себе людей, якими застала його революція.

Промінє сонця волі, освітивши сонне село, мусило розворушити серед темніх мас широку цікавість до громадських та політичних справ, хаваними в яких сі маси зробилися. Через деякий час, хоч не без трудностей, так воно й зробилося. З початку війни та недовірою, а далі все глибше і глибше, селянство почало входити в рух політичного життя. Почалися безчасені відходи, сходки і вибори.

Тверезий розум наказував людям, що тут полягає їх дальший добробут, що тільки шляхи громадської самодіяльності вони чогось дістануть. Найнеболіші люди почали цікавитися політикою, і в тому числі й виборами.

Завдяки съому виборам Ішли за виборами при найповнішій участі в них трудового насленку.

На жаль в сей сам час все збільшувала ся руна всього ладу. Наслідки трьохсотлітнього

„Австрійські симпатії Ради“.

Львів 5 лютого 1918.

Кореспондент англійського „Daily Chronicle“ Наголд д'Уїлліамс доносить з Петрограду, що більшевики поширяють свої волині на Україні. Аграрні заворушення спричинили, що наявні в Богданівському та Білгородському повітах відмінно засмотрівся в похід на Україну. Центральну Раду підтримують австрійські симпатії, а одночасно в приводу сильного антиземельського руху відвернулися жити від українського правительства. (?)

„Le Temps“ про мир осередніх держав в Україну.

Львів, 5 лютого 1918.

Максим перед собою паризький „Temps“ в 24. січня с. р., в якому у вступній статті „Aller à la guerre“ (Німецька Й Австрія) ось які уявги на адресу України в огляді на можливість заключення миру між Україною і осередніми державами:

„В сій ситуації, коли все здається ісповідне, як можуть союзники (антант) віливати на події? „Мабуть тільки говорячи до Українців мою правду й добре пониманого інтересу. Пра-

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II поверх.
Кonto пошт. № 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Число телефону 565
Рукописів
редакції не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місяць 5 — К.
чвертьрічно 15 — •
піврічно 28 — •
цілорічно 56 — •
у Львові (без доставки):
місяць 4 — К.
чвертьрічно 12 — •
піврічно 22 — •
цілорічно 44 — •
в Північній:
піврічно 28 — М.
цілорічно 50 — •
За заміну адреси
платити ср. 30 г.

Щіна оголошень:
Рекламні матеріали, зокрема листівки
або листівки з фірмою від 1. листопада 1917 р., відповідної
частині передплати за членство в Німецькій
Соціал-демократичній партії. Ось
зразок підтвердження цієї реєстрації.
Одній поштівці коштує
у Львові 16 с.
за прошіні 20 с.

Начальний редактор: Д-р Янушко Панайотович.

Представник Англії при українській республіці.

(Ст) Над кордоном, 3. лютого 1918.

В перших дінях січня прибув до Києва англійський посол Джон Пікшон Багте, як представник Англії при Українській Республіці. Дія 8. січня явився він у голови Секретаріату Величенка, і вручив Йому свій панері в отсюю нотою:

„Представник Великої Британії, Іого Експедиційний голова Ради міністрів Української Народної Республіки.

Ваша Експедиція! Маю честь звістити Вам, що правительство Іого великобританської Величності визначило мене таографічно представником Великої Британії на Україні. Мое правительство поручив мені, щоб я відзвів Вас про Його зичливість. Воно всіма своїми силами підтримуємо українське правительство в Його завданню успішної управи, відрізаної від боротьби з осередніми державами, ворогами демократії і людства.

Що ж до мене, пане голова, маю честь відповісти Вам про мії щирі бажання співділти в осягненню наших спільніх цілей.

Представник Великої Британії на Україні“. Після того генеральний секретар Величенко привітав п. Багте своїм іменем та іменем своїх товаришів і висловив своє вдоволення по праведному установлению англійським посолом дипломата, який довгі роки пробував на Україні.

З окупованої Волині.

Перші вибори „Укр. Учительської Громади“. — Ялинна у Володимирі Волинській. — Наталка Полтавка в Любомлі.

Дія 19. січня відоудли ся у Володимирі Волинським перші вибори „Української Учительської Громади“, товариства на статутах, дозволеного окупаторами властями. Учасників виборів було 37, в більшості волинські учительки й учителі. Наради отворили промовою д-р Мишуга і відчи та з та пояснила статути товариства. Ось докториства у Володимирі, кружки основуються в різних місцевостях для округів. — до тепер зголошено кружки в Любомлі, Матієві і Старій Виневі.

До видлу „Укр. Учительської Громади“ вибрали; головою С. Сидоровичеву, містоголовою А. Бігуївну, членами А. Гайдукевичу, Каудубицького, Т. Ліщинську, Лучинського; членами мирового суду: Надію Масюківну, Мих. Модрицьку, Ів. Мойсея.

З черги відбулися відчутні: д-ра Мишуги „Ревізію у творах Мартовича“ і С. Сидоровичевої „Українське шкільництво супротив нових завдань“. По відчутках була дискусія і наради про всікі шкільні і учительські справи. На вибори приїхав також делегат Української Шкільної Ради з Білої на Підляші.

Того ж дня у Володимирі Вол. відбулася ялинка для шкільної дітвори і дітчачий концерт. Програма була така: колядки Степенка, Нова радість і Ой у саду; зори: Воробкевича Ях умру, Ой піду я до млина, Колеся Ой тук масти, Закувала та сива; декламації: Завіса і Пісня про гарбуза; вправи дівчат ручниками; український гимн. Кожда дитина дісталася дарункочок; два вшитки, перо, оловець, записку книжочку, булку, цукорки. Радість була велика, діти забавилися довго. На ялинку з дітьми прийшло багато батьків, — так багато, як пісколи. З гостій були учителі, що відвідали ся на свої вибори, кількох офіцієв, під конець також полковникомандант і епископ д-р Бецьк. Такі ялинки були і в інших школах.

В дія 2. і 3. лютого в Любомлі буде вистава „Наталки Полтавки“, яку діло місцеве учительство первого дня для міщан, другого для війска. Ролі обіяли: Наталки п. Модрицька, Терпиліх п. Бігуївна, Петра УСС. Лучинський,

вде є така: Україна, коли завтра дастесь поживу центральним державам, відсуне кінець війни. бо доставить німецькому урядовим способу захистити крик, що підноситься в Австрії за миром без анексій. Що до інтересу Українців то він є досить ясний. Ворог (осередні держави) необхідно потребує їх збіжжа не тільки під теперішну годину але й на січеньку „перезодову пору“, котра слідує по загальнім заміренню. Українські продучені дадуть доказ особливості наївності — що не є основною чергою їх характеру — коли сих примусових покупців приневолять дати які гарантії затрати і всі уступки політичні чи територіальні, які будуть корисні для України. Щоби україніти ставовище українських торговців може бути, що західні союзники приймуть міри, щоби їх одні зі збіжевих округів світі не був по війні до розподільності центральних держав на скільки вони не добудують українського збіжевого округа за стадих умовах. У віддалі достава українського збіжжа німецько-австрійським покупцям не поєднана відбудеться не ведмідь звільненем ворожих крзків. Се тільки один приклад — і не найліпший — численних ідей, які можна б сугgerувати. Діяло легко оснувати різні роди цікавих комбінацій над отсім по-дайним ствердженем: 1) Австро-Німці не можуть обійтися без українського збіжжа. 2) Вони не можуть ужити сили, щоби його взяти“.

у війні проти осередніх держав під контролем найвищої всесвітньої ради.

ПАРИЖ. Аг. Абас доносить, що заява союзників замікає період відповідей дипломатія, а стирає і приготовляє перед військових операцій. Се рішене спрівіти те, що боротьба буде інтенсивнішою і сильнішою. Більше чим колинебудь є тепер цілю побіда.

БЕРЛІН (Вл.). 4. лютого. Париські днізвини доносять, що конференція антанти в Версалю порішила також проголошене вченим цілією антанти. Орляндо довів до того, що Тридент і Тріест є так само трактовані як Ельзас і Лівартарнія.

Політично-господарська конференція в Берліні.

БЕРЛІН (ТКБ). На нараді над політичними і господарськими справами, які дотикаються обсягу інтересів Австро-Угорщини і Німеччини прибувають тут завтра — як доносять бюро Вольфа Кільман, Чернін і Ліндендорф. Свою діяльність також в Берліні німецький амбасадор з Відня.

Ленін, Бровштайн і тов.

БЕРЛІН (Вольф). 4. лютого. З українсько-го революційного штабу николаївського округа вийшла ось яка іскрова телеграма: Звітка, яка повідомила про війську владу в місті Николаївську, яку ревно-розносили прихильники Леніна, Бровштайн і комп. є явною інсінуацією, бо всі державні органи Самостійної Української Республіки, зелізниця, пошта, телеграф, телефон, вагонний трейз і магазини, як також цілій військовий шлях в Харкову до Снаманки береже пілько перед всяком нападом Самостійна Українська Республіка! вірні правительству українські війска. Зокрема також саме подіжне в Харкові.

1918

НЕДІЛЯ 10 ЛЮТОГО

ЗДЕРЖУСМО

ВИСИЛКУ, ДІЛА!

ТИМ, ЩО НЕ ЗАПЛАТИЛИ.

НОВИНКИ

Львів, 5 лютого 1918.

Неправильне доставляють «Діла» галицькими поштами. З огляду на те, що часто дозодягають наркотики на неправильну доставу «Діла» на провінції, — просимо у власнім інтересі всіх пошкодованих, щоби безповоротно просто до ц. к. Дирекції пошт у Львові вносили жалоби, найбільше порученим письмом, як нас повідомили про се нарочно; ми за посередництвом послів порушимо ту справу в парламенті. Від себе заявляємо, що кожного дня, всім передплатникам висилати щоденнице правильно часопис.

З Львів доносять, що директор тамошнього «Українського Бюро» п. Володимир Степанківський повернув туди після довгої неприміти, в часі якої прийшлося йому важити вязничним життям у Петропавловській кріпості в Петрограді і життям політичного інтернованого в Лондоні.

Ставий курс в галицькій намісництві. Др Роман Савіцька на своє подане о приняті до намісництва одержав відповідь відмовну — з огляду на «недостачу місця». Як за часів бл. п. Потоцьких, Пінських і інші подібних..

Розбиті церкви. Нам пишуть: Вже два роки тому, старалось польське духовенство в Каїмкі Струмилової — користуючи з вивезеною парою Батятич на Сибір — заволодіти дочерньою церквою на Здешеві, однак всі їх заходи змігли разі ударити тодішній завідатель Батятич о. Колянковський. Справа олінілась аж в ц. к. Старості в Жовкові, яке видало таке рішене, що воли латинське духовенство хоче відправити богослужіння в українській церкві

на Здешеві, мусить просигти гр. кат. завідателя о. позволене. Однак се не подобило ся польським ксьондзям, бо як сказав латинський завідатель о. Вєськовський: «Ja nie myślę klasieci się iuskiem przedmiotu, chodzićby na tem miasła uderzyć chwała Boża!» Но і не кланялися і непоки вільши на Здешеві польські ксьондзи через рік. Аж ось незавдано попробували знов щастя, чи не вдасться їм здобути «iwierdę na kresach». Приїхав ксьондз Станіслав Войцех та погрозами вимусив на провізорі церковім видачу ключів до церкви. Коли ж про те давався адміністратор о. К., казав церков замкнути, а ключі собі віддати. Але і се не спінило дальших проб перемінити нашу церковю на kościółek, бо — мозя — Поляки будували церков (а було їх аж три родини, з яких відомий пальцем не позів при будові). Одного гарного дня вибралася тоді сама ksiezupio на Здешеві та при помочі «майстра від чужих замків», якого з собою привів, розбив двері, «ku zwadowaniu maluszkich». Відак! через якийсь час не нападав польський ксьондз на нашу церков, яку замінило на ще сильнішу колодку. Аж в понеділок 21. січня вибралася знов ксьондз Станіслав Войцех до своїх овечок й тим разом в товаристві «майстра», який всемогучим витрилом отворив замок, а при помочі сокирин упорав ся в колодкою. В отворений так церкові відправився служа Христовий богослужіння, та наявні люді любили ближнього, не нападати на чуже добро, не грабити.. Бачили ми в сій лінії ріжкі преріжні диви, але таїх нахабності, такого розбюю ми хліба не бачили. Бо не допускається якого пр. чуже війско, як се нерав бувало, а представник духовенства, «братського кардина».

Ц. к. почтевий уряд в Єзуїті не приймає посилок для живінів та військових робітників від таких надавшів, що не можуть робити пам'яті на початку презента в на уроках. А що мешканців Єзуїтія, які доперша після осінню повернули до своїх поселенів та попалених господарств, не стати на дарунки в яїцах, тому мусять бідати багати почами пішки аж до Станиславова, щоби на тутешній почті надати 2—3 боючі хліби для голодаючих або сінів. Може би Дирекція пошт і телеграфів аволила взглянути в сю справу в поочіти «єзуїтські панни», що вони ще слугами австрійської а не польської пошти.

В справі рекламації рільничів. З міністерством краївської оборони діє наступне урядово: Управителі політичних відомостей посітових одержали уповажнене обов'язання до військової служби, утворені в 1900 р., та тим уродженці в рр. 1899—1894, які в приводу внесень рекламації мали би зголосити ся до служби, дозволити на дальший побут вдома о скільки вгадані особи конче потрібні в рільничім господарстві, які є їх головними званими та о скільки не дадуться заступити ніжкими жіночими силами. Той довідок мусить бути опісля підтверджені міністерством красової оборони. Се остаточне рішене міністерства буде важне на все або тільки до того часу, поки на місце рекламиованого не буде увійшена інша рабоча сила, яка досі відбулася службу.

Засуд посла Дітмана. Бюро Вольфа доносить: Обжалованого посла до парламенту Дітмана засуджено за намірену зраду державі, після призначення облекшуючих обставин та заперечення безчесного способу думання, на 5 літ кріпосної вязниці, а за опір власти на 2 роки вязниці.

Расійська делегація в переїзді з буковинського фронту до Берестя задержала ся у Львові під проводом молодого працівника Сафранова, якого по вибуху большевицької революції іменовано командантом вій.-к. Цікаве те, що Йому підчинені офіцери: один генерал, один штабовий офіцер і два інші. Целі гати погодили у Львові деякі орудки і віддали в автомобілях до Берестя.

Транспорт американських війск — другий з ряду — який на п. в. до Франції, виносить 30.200 людей — значить дві дивізії. Кожий німецький корабель має перевести 2000 американських жовнірів.

Відзначене. Нам пишуть: Шісар Вільгельм недав дня 2. I. 1918 німецький зелізний хрест 2 класу поручникові Михайлів Федоровичів. Відомість вро. се. четверте в чергі відзначене відомого в Дрогобиччині українського громадянина радо повітають численні знайомі й други, якими тішиться відзначений серед українського громадянства. Тепер перебуває в Берестю.

НОВІНКИ

Софія Лещинська, учениця 8-ї класи гімназії, найдорожча донька о. Володимира і Наташі Лещинських увікоюла ся в Закопані дня 26 січня 1918 проживши 19 літ. В. ін. п.!

6. лютого 1918.

Стор. 3.

Війна в Італію.

ВІДЕНИЙ (ГКБ). Урядово оголошують дня 4. лютого.

Мік Адіжою і Піккою значні гарматні бої. На схід від Бретії відпрето два ворожі наступи стежні відділів.

Війна на Заході.

БЕРЛІН (Вольф). Урядово оголошують дня 4. лютого:

В многих місцях, головно у Фландрії зроблять під вечір гарматна діяльність. На захід від Бельгії сильні наступи Англійців не по вели ся.

Над Aller на північ від Braue французи переходово здерли ся в наші стежні. На північ і північ на північ-захід Вогоньки працюють 19 бранів.

У військів боротьбі і з великі вістою лено в двох дніх 18 ворожих літаків і два баллони на пригоні.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в перші роковини на упокій душі бл. п.

ПЕТРА ОГОНОВСЬКОГО

буде в суботу дня 9. лютого с. р. о годині 9 рано в Успенській Церкві, на котре запрошують родину.

685 1-1

Комунікат.

Міський Уряд гospодарський.

Ч. М. 9291/18/XVII.

У Львові, дні 22. січня 1918.

Максимальні ціни для муллярського піску, воходячого із фабрики Іосифа Франц і Синів у Львові, постановлює Управа міста Львова як слідує:

1. Іосо фабрика 100 кг.	20 К
2. " головний склад вул. Різницька 4, 16 та 180 кг.	28 .
3. у інших подрібних складах у Львові за 100 кг.	30 .

Управа громади кор. прест. м. Львова. 684

ОПОВІСТКИ.

Середа, 6. лютого 1918.

Нікії греко-кат. Ксенія през. — римо-кат. Доротія. Завтра: греко-кат. Григорій Бог. — римо-кат. Ромуальда.

На явенні сизоти підміщені в Захисті ім. Митрополита Андрея гр. Шептицького зможливи до рук С. С. Василія в Львові жертви: В. П. Роман Левицький інж. в Бориславі К 40; П. Адриановічев в Деревні К 6; п. Роман Левицький інж. в Бориславі К 50; В. о. К. Куницький К 20; Шкільні діти Н. кл. із Синевідська К 560; Ірина і Дария Лежогубські К 24; п. Роман Левицький інж. в Бориславі К 50; на руки о. В. Лицінська пані Н. Н. К 80; на руки о. Т. Лежогубського: Збірка на св. Микола в Церкві в Ляшках мурованих К 112 20; збірка в церкві в Сороках К 16 40; о. Курат Ковальський К 50; п. інж. Роман Левицький в Бориславі К 60; о. Костянтин в Глиняні К 20; о. Угриско з Сквари від К 20; Голдівка уч. 1. кл. гімназ. К 1, М 1 і 20 фен. За жертви складає Заряд Захисту усім Вл. жертвовачам сердечне «Спаси Біг».

Національний Музей у Львові (вул. Мозна-цького ч. 42) відчинений для публіки у вівторок і п'ятницю від 2—4 год. по полуничні.

515 19-2

| Річники «Літер. наук. Вістника» 1905 до 1909 | вісім річники «Науки Наумовича» є на продаж. | Інформація: П. Бойчук, вул. Листопада 41 письменно або устно від год. 2—4.

| В середу дня 6. II. точно о год. 5. попол. відбудуться сходини членів Т-ва «Академічна Громада» в льокали Т-ва вул. Бем-Ермолія ч. 11 А. — Видлі.

| З Яворівщини. В понеділок дня 11. лютого с. р. о годині 3 по полуничні в салі Товариства «Українська Бесіда» в Яворові відбудеться нарада всіх відпоручників читальні «Просвіти», як також діяльнік осіб яворівського судового воїта в цілі розбудження просвітного руху, як також в цілі засновання товариства «Просвіта» над воєнними сиротами. Просить ся о численні участі.— Від філії Товариства «Просвіта» в Яворові.

684 1-2

